

МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІНАНСІВ

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

*для вступників, які здобули освітній ступінь молодшого бакалавра,
освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, для здобуття
освітнього ступеню бакалавра*

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. З дисципліни “Політекономія”

1. Структура і фактори виробництва.
2. Предмет і метод політичної економії.
3. Економічні закони і категорії.
4. Функції політичної економії.
5. Економічні потреби. Закон зростання потреб.
6. Варіанти співвідношення потреб і виробництва.
7. Ресурси і їхня класифікація. Закон обмеженості ресурсів.
9. Економічні інтереси.
10. Сутність і структурні елементи економічної системи. Типи економічних систем.
11. Командно-адміністративна система: сутність, переваги і недоліки.
12. Традиційна економічна система: сутність, переваги і недоліки.
13. Рушійні сили розвитку економічної системи.
14. Економічний зміст власності.
15. Правові відносини власності.
16. Еволюція власності. Типи, види і форми власності.
17. Сутність і необхідність роздержавлення і приватизації.
18. Натуральна і товарна форма організації виробництва.
19. Товар і його властивості. Двоїстий характер праці, втіленої в товарі.
20. Інтенсивність і продуктивність праці. Складна і проста праця.
21. Закон вартості і його функції.
22. Альтернативні (нетрудові) теорії вартості.
23. Сутність грошей і їхні функції. Закон грошового обігу.
24. Сутність, етапи формування, суб'єкти й об'єкти ринку.
25. Інфраструктура ринку. Фондові біржі.
26. Механізм функціонування ринку.
27. Конкуренція і монополія.
28. Моделі ринків.
29. Капітал як економічна категорія. Постійний і змінний капітал.
30. Робоча сила як товар. Вартість робочої сили. Споживна вартість робочої сили.
31. Додаткова вартість і прибуток.
32. Витрати та доходи підприємства.
33. Внутрішньогалузева і міжгалузева конкуренція.
34. Альтернативні (немарксистські) теорії прибутку.
35. Підприємство як суб'єкт ринкової економіки. Види підприємств.
36. Акціонерні товариства.
37. Підприємництво: сутність, суб'єкти і форми.
38. Кругообіг капіталу і його три стадії. Оборот капіталу.
39. Основні й оборотні виробничі фонди підприємства.
40. Ефективність виробництва: сутність і економічні показники.
41. Амортизація.
42. Сутність заробітної плати в ринковій економіці.
43. Основні форми і системи заробітної плати.
44. Номінальна і реальна заробітна плата. Показники бідності.
45. Торгівельний капітал і торговельний прибуток.
46. Форми торговельного підприємництва.
47. Позичковий капітал і позичковий відсоток.
48. Кредитна система.
49. Аграрні відносини: їхній зміст і особливості.
50. Земельна рента: сутність, причини виникнення і види.

51. Абсолютна рента.
52. Монопольна рента і ціна землі.
53. Домогосподарства як об'єкт ринкових відносин.
54. Доходи домогосподарств і їхній розподіл.
55. Необхідність державного регулювання економіки.
56. Економічні функції держави.
57. Форми і методи державного регулювання економіки.
58. Національний дохід: сутність, розподіл і перерозподіл.
59. Споживання національного доходу.
60. Нагромадження національного доходу.
61. Сутність і механізм відтворення суспільного продукту.
62. Економічне зростання: сутність, типи і фактори.
63. Циклічність економічного розвитку.
64. Зайнятість населення.
65. Сутність, форми і рівень безробіття.
66. Економічна система капіталізму вільної конкуренції.
67. Економічна система монополістичного капіталізму. Фінансово- монополістичний капітал.
68. Перехідні економічні системи: зміст, основні риси і типи.
69. Концепції переходу постсоціалістичних країн до ринкової економіки.
70. Світове господарство: сутність і етапи розвитку.
71. Основні форми міжнародних економічних відносин.
72. Глобалізація як закономірний процес світогосподарського розвитку.
73. Сутність і класифікація глобальних проблем.
74. Причини виникнення і шляхи подолання глобальних проблем.

2. 3 дисципліни “Гроші і кредит”

1. Походження і необхідність грошей. Суть і вартість грошей. Функції грошей.
2. Роль держави у запровадженні грошей.
3. Еволюція грошового товару та функціональних форм грошей. Форми функціонування грошей.
4. Суть та економічна основа грошового обігу.
5. Класифікація грошового обігу за економічним змістом і формою платежу.
6. Маса грошей в обігу. Грошові агрегати і грошова база.
7. Швидкість обігу грошей та її вплив на кількість грошей в обігу.
8. Закон кількості грошей, необхідних для забезпечення обігу.
9. Сутність грошового ринку та особливості його функціонування.
10. Потоки грошового ринку та їх характеристика.
11. Суть та форми прояву попиту на гроші. Чинники, які визначають зміну попиту на гроші.
12. Пропозиція грошей та чинники, що на неї впливають.
13. Сутність грошової системи та її елементи. Види грошових систем та їх розвиток.
14. Створення та розвиток грошової системи України.
15. Державне регулювання грошового обігу. Грошово-кредитна політика та її інструменти.
16. Монетизація бюджетного дефіциту.
17. Суть, види та закономірності розвитку інфляції. Державне регулювання інфляції
18. Загальні причини інфляції. Причини інфляції в Україні. Економічні та соціальні наслідки інфляції
19. Сутність та види грошових реформ.
20. Структурні грошові реформи. Реформи часткового типу. Конфіскаційна реформа.
21. Суть валюти і валютних відносин. Класифікація валют.
22. Валютний ринок та його класифікація. Операції на валютному ринку.
23. Валютний курс та фактори, що впливають на його рівень.
24. Валютні системи та валютна політика.

25. Формування центральним банком грошової бази.
26. Світова та міжнародна валютні системи.
27. Грошово-кредитний мультиплікатор та вплив центрального та банків на його рівень.
28. Вплив небанківських інституцій на грошовий мультиплікатор. Вплив уряду та державного бюджету на пропозицію грошей.
29. Моделі впливу пропозиції грошей на економіку в короткостроковому періоді.
30. Моделі впливу пропозиції грошей на економіку в довгостроковому періоді.
31. Загальні основи теорії грошей.
32. Номіналістична та металістична теорія грошей.
33. Класична кількісна теорія грошей. Вклад І. Фішера в розвиток кількісної теорії грошей.
34. Кон'юнктурна теорія цінностей грошей М.І. Тугана-Барановського.
35. Кембріджський варіант кількісної теорії грошей.
36. Неокласичний варіант кількісної теорії грошей (Дж. М. Кейнс)
37. Сучасний монетаризм. Внесок Фрідмана у його формування.
38. Суть кредиту та його ознаки як економічної категорії.
39. Функції кредиту, їх характеристика. Принципи кредитування
40. Характеристика основних видів кредиту.
41. Сутність та вимірники процента.
42. Позичковий капітал та його формування. Відміна позичкового капіталу від виробничого.
43. Процент за кредит, його суть, функції і види. Способи нарахування процентів.
44. Суть, призначення фінансового посередництва. Види фінансового посередництва. Економічні вигоди фінансового посередництва.
45. Банківська система України: формування та основні функції.
46. Характеристика основних видів небанківських фінансових посередників. Призначення небанківських фінансових установ
47. Поняття, призначення та класифікація банків. Походження та розвиток банків.
48. Банківські послуги і їх класифікація та призначення.
49. Пасивні операції банків.
50. Формування власного капіталу банку та його значення.
51. Залучення коштів банків, їх склад і характеристика.
52. Активні операції банків, їх суть і класифікація.
53. Кредитні операції і їх класифікація. Принципи кредитування.
54. Призначення, статус та основи організації центрального банку.
55. Основи організації найбільш авторитетних центральних банків світу. Функції центрального банку.
56. Виникнення емісійних банків та створення центральних банків.
57. Статус та функції національного банку України.
58. Історична довідка створення МВФ. Організаційна структура фонду. Кредитування МВФ.
59. Структура Світового банку. Фінансова діяльність Світового банку.
60. Міжнародний банк реконструкції та розвитку. Функції МБРР.
61. Європейський банк реконструкції та розвитку. Статус банку. Інструменти ЄБРР.
62. Банк міжнародних розрахунків. Функції БМР. Операції БМР. Комітети БМР.

3. 3 дисципліни “Фінанси”

1. Сутність і відмінні ознаки фінансів.
2. Функції фінансів.
3. Призначення та роль фінансів.
4. Причини відмінності фінансів різних суспільно-економічних формацій.
5. Етапи розвитку фінансів.
6. Некейнсіанство як напрям фінансової політики.
7. Основні постулати школи класичної політичної економії.
8. Принципи побудови та структурні компоненти фінансової системи.

9. Фінансовий механізм і його елементи.
10. Фінансові відносини суб'єктів господарювання.
11. Фінанси комерційних підприємств.
12. Фінансові ресурси підприємств, їх склад і джерела формування.
13. Фінанси громадських організацій, добродійних фондів.
14. Економічна сутність фінансів домогосподарств.
15. Роль фінансів домогосподарств у національній економіці.
16. Склад грошових і сукупних доходів домогосподарств.
17. Дайте класифікацію видатків домогосподарств.
18. Сутність і призначення державних фінансів.
19. Основні елементи фінансового господарства держави.
20. Фінансові ресурси держави.
21. Сутність і функції податків.
22. Елементи системи оподаткування.
23. Класифікація податків.
24. Податкова політика держави.
25. Податкова система і принципи оподаткування.
26. Економічна природа і функції бюджету.
27. Бюджетна система України.
28. Бюджетний процес в Україні.
29. Міжбюджетні відносини і їх регулювання.
30. Сутність, джерела формування і класифікація доходів бюджету.
31. Сутність, склад і структура видатків державного бюджету.
32. Принципи і форми бюджетного фінансування.
33. Бюджетний дефіцит і його вплив на розвиток економіки.
34. Місцеві фінанси в економічній системі держави.
35. Збалансування місцевих бюджетів.
36. Призначення і роль державних цільових фондів.
37. Фонди державного соціального страхування.
38. Економічна сутність і роль державного кредиту.
39. Форми державного кредиту.
40. Класифікація державних позик і джерела їх погашення.
41. Державний борг, його формування і обслуговування.
42. Управління державним боргом.
43. Особливості фінансових відносин у сфері страхування.
44. Форми страхових фондів.
45. Організація страхування.
46. Страховий ринок.
47. Призначення і структура фінансового ринку.
48. Сутність і призначення міжнародних фінансів.
49. Фінансова безпека держави у системі економічної безпеки.
50. Сутність бюджетної та податкової безпеки на сучасному етапі економічних реформ.
51. Вплив державних боргів на фінансову безпеку держави.
52. Грошово-кредитна політика як складова фінансової безпеки держави.
53. Інвестиційна складова фінансової безпеки держави.
54. Фінанси США і Західної Європи.
55. Особливості функціонування фінансової системи в Японії.
56. Фінанси нових індустріальних країн.
57. Фінансові передумови створення Європейського Союзу.
58. Унікальність, прогнози та досягнення фінансового розвитку Європейського Союзу.
59. Вплив Європейської інтеграції на фінансове світове становище.
60. Валютна інтеграція Європейського Союзу.

**РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КОМПЛЕКСНОГО
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

З дисципліни «Політична економія»

1. Білецька Л. В. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка): навч. посібник / Л. В. Білецька, О. В. Білецький, В. І. Савич. [Текст]: навч. посібник. – Рек. МОН; 2-е вид. переробл. та доп. – К. : ЦУЛ, 2009. – 688 с.
2. Горожанкіна М. Є. Основи економічної теорії: політична економія : навч. посіб. для студ. ВНЗ / М. Є. Горожанкіна, В. В. Капильцова, В. В. Приходько; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. - Донецьк : ДонНУЕТ, 2013. - 628 с.
3. Економічна теорія. Політекономія [Текст] : підручник / за ред. В. Д. Базилевича. – Рек. МОН; 8-ме вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2012. – 702 с
4. Економічна теорія. Політекономія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / За заг. ред. В. М. Семененка, Д. І. Коваленка. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К. : ЦУЛ, 2011. - 428 с.
5. Назаренко О.В., Овсюченко Ю.В. Основи економічної теорії [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Х. : Компанія СМІТ, 2009. – 156 с. – ISBN 978-966-2028-38-6
6. Передрій О.С. Основи економічної теорії [Текст] : навч. посібн. – К. : Знання, 2008. – 368 с. – (серія "Вища освіта ХХІ століття"). – ISBN 978-966-346-574-6
7. Політична економія [Текст] : навч. посібник / за ред. д.е.н., проф. Г. І. Башнянина, Є. С. Шевчук. – Рек. МОН. – Львів : Новий Світ -2000, 2011. - 480 с.
8. Старостенко Г. Г. Політична економія [Текст] : навч. посібник / Г. Г. Старостенко, Н. В. Мірко. – Рек. МОН. – К. : Кондор-Видавництво, 2013. – 464 с.
9. Ходжаян А. О. Політична економія [Текст]: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисциплін / А. О. Ходжаян. – К. : Кондор, 2009. – 304
10. Щетинін А. І. Політична економія [Текст] : підручник /А. І. Щетинін. – К. : ЦУЛ, 2011. – 480 с.
11. Юрманова. О. О., Стоян О. В. Основи економічної теорії [Текст] : навч. посіб. для студ. економічних спец. вищ. навч. закладів ; Донбаська нац. акад. буд-ва і архіт. – Макіївка : ДонНАБА, 2009. – 247 с. – ISBN 978-966-7477-89-9

З дисципліни «Гроші і кредит»

1. Алексеев, І. В. Гроші та кредит : навч. посіб. / І. В. Алексеев, М. К. Колісник. – К. : Знання, 2009. – 253, с..
2. Вовчак О.Д. Гроші та кредит : навч. посібник / О.Д. Вовчак, І.Є. Бучко, З.Р. Костак. – Київ : Центр учбової л-ри, 2012. – 424 с.
1. Гурова К.Д. Фінанси, гроші та кредит: навчальний посібник / Гурова К.Д., Шелест О.Л., Колупаєва І.В.-Харків:Світ Книг,2015.- 672 с.
2. Коваленко Д. І. Гроші та кредит : теорія і практика: Навч. посібник. 4-те вид.- К.:Каравела. 2012.-360 с.
3. Коваленко Д.І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика. Навчальний посібник. –К.:ЦУЛ, 2013. 578 с.
4. Колодізев О.М. Гроші і кредит: Підручник / О.М. Колодізев, В.Ф. Колесніченко. — К. : Знання, 2010. — 615 с.
5. Колотуха С. М. Гроші та кредит : навч. посіб. / С. М. Колотуха, С. А. Власюк. - К. : Знання, 2012. – 495 с.
6. Круш П.В. Гроші та кредит : навч. посібник / П.В. Круш, В.Б. Алексеев. – Київ : Центр учбової л-ри, 2010. – 216 с. 22.
7. Левченко Л.В. Гроші та кредит : навч. посібник / Л.В. Левченко. – Київ : Центр учбової л-ри, 2011. – 224 с
8. Мазур І. М. Гроші і кредит [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. М. Мазур, Т. Л. Гречук ; Івано-Франків. ун-т права ім. Короля Данила Галицького. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2011. – 320 с.
9. Реверчук С. К. Гроші та кредит : підручник / С. К. Реверчук, В. І. Грушко, Л. І. Дмитриченко, І. Г. Скоморович, О. Ю. Сова. - К. : Знання, 2011. - 382 с.

2.3 дисципліни “Фінанси”

1. Гурова К.Д. Фінанси, гроші та кредит : навч. посібник / К.Д. Гурова, О.Л. Шелест, І.В. Колупаєва. – Харків : Світ книг, 2015. – 672 с..
2. Коваленко Д. І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика : навч. посіб. / Д. І. Коваленко. – К. : ЦУЛ, 2013. – 578 с.
3. Кремень О.І. Фінанси : навч. посібник / О.І. Кремень, В.М. Кремень. – Київ : ЦУЛ, 2012. – 416 с.
4. Лондар С.Л. Фінанси [Текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Лондар, О.В. Тимошенко. – Вінниця: Нова Книга, 2009. – 384 с. – ISBN 5-7763-1304-X.
5. Ніколаєва О. М. Місцеві фінанси [Текст] / О. М. Ніколаєва. — К. : Центр навч. літ-ри, 2013. —354 с.
6. Опарін В.М. Фінанси (загальна теорія) [Текст]: навч. посіб. / В.М.Опарін – К.: КНЕУ, 2007. – 240 с. – ISBN 966–574–285–X.
7. Романченко О.Р. Фінанси: підручник / О.Р.Романченко – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 312 с.
8. Стойко О.Я., Дема Д.І. Фінанси: навч. посіб. / О.Я. Стойко, Д.І. Дема; за ред. О.Я. Стойка. –К.: Алерта, 2014. – 432 с.
9. Теорія фінансів : підручник / за ред. В.М. Федосов, С.І. Юрій. – Київ : Центр учб. л-ри, 2010. – 576 с.
10. Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні) [підручник] / За ред. В.О. Онищенко / В. О. Онищенко, А. Ю. Бережна, Л. О.Птащенко, І. Б. Чичкало- Кондрацька.– К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 600 с.
11. Фінанси (теоретичні основи): Підручник / М. В. Грідчина, В. Б. Захожай, Л. Л. Осіпчук та ін.; Під кер-вом і за наук. ред. М. В. Грідчиної, В. Б. Захожая. — 2-ге вид., випр. і допов. — К.: МАУП, 2004. — 312 с.
12. Фінанси : підручник / За ред. д.е.н., проф. Буряка П.Ю., д.е.н., проф. Жихор О.Б. – Київ : «Хай-Тек Прес», 2010. – 528 с.
13. Фінанси [Текст]: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни (для студ. спец. 6104 "Фінанси") / О.Р. Романенко, Л.П. Даниленко, Л.П. Гладченко, А.А. Славкова; Держ. вищ. навч. заклад "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". – К.: КНЕУ, 2008. – 201 с.
14. Фінанси для фінансистів : підручник / О.А. Шеремет, І.В. Дем'яненко, К.В. Багацька [та ін.] за ред. Т.А. Говорушко. – Київ : ЦУЛ, 2013. – 612 с.
15. Фінанси для фінансистів [текст] : підручник. / О. А. Шеремет, І. В. Дем'яненко, К. В. Багацька [та ін.] за заг. ред. Т. А. Говорушко – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 612 с.